

Oktatási Hivatal

A 2015/2016. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

FILOZÓFIA

FELADATLAP ÉS VÁLASZLAP

Munkaidő: 120 perc
Elérhető pontszám: 50 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapon a versenyző nevét, osztályát!

A feladatok megoldásához íróeszközön kívül **más segédeszköz nem** használható! Esetleges javításaihoz (kifestő, korrektor helyett) áthúzást alkalmazzon!

A feladatlapokat a szaktanár (szaktanári munkaközösség) értékeli a központi javítási útmutató alapján. Továbbküldhetők a **legalább 25 pontra** értékelt dolgozatok.

A VERSENYZŐ ADATAI

A versenyző neve: oszt.:

Az iskola neve:

.....

Az iskola címe: irsz. város

..... utca hsz.

Összes pontszám:

Pótlapok száma:

1. A keresztretjvény vízszintes soraiba írja be a meghatározásoknak megfelelő filozófusok nevét. Az egyik függőleges sor egy filozófiai fogalmat rejt.

Melyik ez a fogalom?

Röviden határozza meg a fogalom filozófiai lényegét:

.....

1. 19. századi német filozófus, aki le akar számolni a hagyományos keresztényi erkölcsi elvekkkel.
2. Újkori francia filozófus, aki módszeresen keresi a bizonyosságot, amelyre felépítheti filozófiai rendszerét.
3. Ókori gondolkodó, akivel kapcsolatban szokássá vált olyan állandó jelzőket alkalmazni, mint „homályos”, „dialektikus”.
4. A skolasztika meghatározó filozófusa, szintézist hozott létre görög filozófia és keresztény gondolkodás között. A katolikus egyházban szentként tisztelik.

1.													
2.	X												
3.											S	Z	
4.	T												

7 pont	
--------	--

2. Írja a kipontozott helyre a filozófiai fogalmat!

A dologtól elválaszthatatlan sajátosság:

Ismereteink végső forrásaként a tapasztalatot megjelölő filozófiai álláspont:

.....

Az egyes esetekből az általánosra következtetés módszere:

.....

Okság (idegen szóval):

Szókratész beszélgetési módszere:

Kételkedésre indító, ismereteink megbízható voltát tagadó filozófiai álláspont:

.....

Logikai következtetési forma, amely alapesetben két premisszából és egy konklúzióból áll:

.....

Másra rá nem szoruló, önálló létező, Spinozánál önmagának oka:

.....

8 pont	
--------	--

3. Válassza ki a felsorolt gondolkodók közül a 20-21. századi filozófusokat, majd húzza alá a nevüket!

Blaise Pascal, Richard Rorty, Arthur Schopenhauer, Ludwig Wittgenstein, Jürgen Habermas, Baruch/Benedictus Spinoza, David Hume, Lakatos Imre, John Locke, Thomas Kuhn, Rudolph Carnap, Martin Heidegger, Georg W. F. Hegel, Jean-Francois Lyotard, Karl R. Popper

9 pont	
--------	--

4. Írja a műcímek mellé a szerzőket!

Címek	Szerzők
A gyakorlati ész kritikája	
Értekezés a módszerről	
Summa Theologiae	
Menón	
Nikomakhoszi Etika	
Filozófiai vizsgálódások	
Vallomások	

7 pont	
--------	--

5. Igaz vagy hamis? Döntse el, hogy a megállapítások közül melyik igaz és melyik hamis! Írja be a válaszok betűjelét a táblázatba!

Igaz	Hamis

- A) A filozófia mai álláspontja szerint vannak megcáfolhatatlan tudományos elméletek.
 B) A szofista Prótagorász szerint mindennek mértéke az ember.
 C) Platón államelképzelésében a közösség szolgálatában állóknak nem lehet magánvagyonuk.
 D) Az egzisztencialista filozófusok elutasítják az intuíció jelentőségét az élet lényegének megragadásában.
 E) Descartes úgy vélte, egyszer s mindenkorra megcáfolta a szkeptikusokat.

5 pont	
--------	--

6. Kitől származnak az idézett kijelentések?

Az önszeretet tanácsol, az erkölcsiség törvénye parancsol.

.....

Születésünkkor tiszta lap az elménk.

.....

Kétségtelenül létezik a kimondhatatlan. Ez megmutatkozik, ez a misztikum.

.....

Mert a kutatás és a tanulás teljes egészében nem más, mint visszaemlékezés.

.....

4 pont	
--------	--

7. Válasszon a két lehetőség közül, s vázolja fel saját filozófiai álláspontját az adott kérdésről! Írása ne haladja meg az 1-1,5 oldal terjedelmet! (Adjon címet írásának.)

- ***Az ókori gondolkodók közül Parmenidész a mozdulatlanságot, míg Hérakleitosz a mozgást tartotta világunk lényegének. Ön hogyan vélekedik erről kérdésről?***

"Ezt a kozmoszt itt, amely ugyanaz mindenkinek, sem isten, sem ember nem alkotta senki, hanem volt mindig, és van és lesz örökké élő tűz, amely fellobban mértékre és kialszik mértékre." *Hérakleitosz*

"Aztán mozdulatlan, a hatalmas kötelékek határaiban kezdet és megszűnés nélküli..."
Parmenidész

- ***A semmi, a nemlétező, az üresség fogalma alapvető kérdése a filozófiának. Vajon miért?***

„Így testen s ürön kívül lényt, harmadikat még, / Nem tűr a dolgok közt meg a természetnek a rendje, / Bármilyen olyat, mi talán érzékünk tárgya lehetne, / Vagy mit az ember az ész erejével tudna felérni. / Most látod, hogy mind, aminek nevet adhat az ember, / Ehhez a kettőhöz van kötve vagy innen ered ki.” (Lucretius: *A természetről*, I. könyv 439-444. sor)

„A kérdés >Miért van egyáltalán létező, nem pedig inkább a semmi?< számunkra rangja szerint az első: egyszer mint a legátfogóbb, azután mint a legmélyebb és végül mint a legeredendőbb kérdés.” (Heidegger: *Bevezetés a metafizikába*, I. rész, 1. §.)

10 pont	
---------	--

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dolgozatát beadta: óra perckor

A dolgozat írását *felügyelő tanár* aláírása:

Összpontszám:

A dolgozatot *értékelő tanár* aláírása:

A felülvizítást végző OKTV *bizottsági tag/tagok* aláírása: